

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 1235/2024
08.10.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Мирољуба Томића, председника већа, Тајјане Вуковић, Слободана Велисављевића, Милене Рашић и Александра Степановића, чланова већа, са саветником Ирином Ристић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због извршења кривичног дела тешка телесна повреда из члана 121. став 2. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Јована Мишчевића, поднетом против правноснажних пресуда Вишег суда у Зрењанину ЗК. 25/23 од 14.06.2023. године и Апелационог суда у Новом Саду Кж1 790/23 од 11.06.2024. године, у седници већа одржаној дана 08.10.2024. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Јована Мишчевића, поднет против правноснажних пресуда Вишег суда у Зрењанину ЗК. 25/23 од 14.06.2023. године и Апелационог суда у Новом Саду Кж1 790/23 од 11.06.2024. године, у односу на повреду закона из члана 441. став 4. Законика о кривичном поступку, док се у преосталом делу захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног **ОДБАЦУЈЕ** као недозвољен.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Зрењанину ЗК. 25/23 од 14.06.2023. године окривљени АА оглашен је кривим због извршења кривичног дела тешка телесна повреда из члана 121. став 2. Кривичног законика и осуђен на казну затвора у трајању од 2 године у коју му је урачунато време проведено у притвору од 21.07.2022. године до 09.09.2022. године. Одлучено је о трошковима кривичног поступка и имовинскоправном захтеву оштећеног, а како је то ближе опредељено у изреци пресуде.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Кж1 790/23 од 11.06.2024. године одбијене су као неосноване жалбе Вишег јавног тужиоца у Зрењанину и браниоца окривљеног АА и пресуда Вишег суда у Зрењанину ЗК. 25/23 од 14.06.2023. године је потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости поднео је бранилац окривљеног АА - адвокат Јован Мишчевић, у смислу члана 485. став 1. тачка 1) ЗКП, са предлогом да Врховни суд усвоји захтев за заштиту законитости, побијане пресуде преиначи и окривљеног ослободи од оптужбе или преиначи само у погледу одлуке о кривичној санкцији тако што ће окривљеног ослободити од казне изрицањем условне осуде или блажом казном затвора која ће се извршавати у просторијама у којима окривљени станује и ослободи плаћања трошкова кривичног поступка или исте укине и предмет врати на поновно суђење првостепеном суду или одлучивање другостепеном суду. Стављен је и предлог у смислу члана 488. став 3. ЗКП.

Врховни суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног Врховном јавном тужиоцу, сходно одредби члана 488. став 1. Законика о кривичном поступку (ЗКП), па је одржао седницу већа о којој, сходно члану 488. став 2. ЗКП, није обавестио Врховног јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке, на којој је размотрио списе предмета са правноснажним пресудама против којих је захтев за заштиту законитости поднет, те је након оцене навода у захтеву нашао:

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Јована Мишчевића је у односу повреду закона из члана 441. став 4. ЗКП неоснован, док је у преосталом делу недозвољен.

У поднетом захтеву за заштиту законитости бранилац окривљеног као разлог подношења захтева за заштиту законитости означава повреду закона из члана 441. став 4. ЗКП, коју образлаже наводима да је суд пропустио да изрекне одлуку о ослобађању окривљеног од дужности да у целини накнади трошкове кривичног поступка, јер је окривљени незапослен и без имовине, те би имајући у виду ове чињенице плаћањем трошкова поступка било доведено у питање издржавање окривљеног и лица које је он дужан да издржава у смислу члана 264. став 4. ЗКП.

Врховни суд налази да су изнети наводи у захтеву за заштиту законитости неосновани. Ово стога што је одредбом члана 264. став 4. ЗКП прописано да у одлуци којом решава о трошковима суд може ослободити окривљеног од дужности да накнади у целини или делимично трошкове кривичног поступка из члана 261. став 2. тач.1) до б) и тачка 9) овог законика, као и награде за вештака и постављеног стручног саветника, ако би њиховим плаћањем било доведено у питање издржавање окривљеног или лица које је он дужан да издржава, а уколико се ове околности утврде после доношења одлуке о трошковима, председник већа односно судија појединац може посебним решењем ослободити окривљеног од дужности накнаде трошкова кривичног поступка.

Дакле, одредба члана 264. став 4. ЗКП предвиђа факултативни основ за ослобађање од плаћања трошкова кривичног поступка, односно само могућност, али не и обавезу суда да окривљеног ослободи од дужности да у целини или делимично накнади трошкове кривичног поступка уколико су за то испуњени законски услови и уколико окривљени достави доказе-податке о томе да би плаћањем наведених трошкова било доведено у питање издржавање окривљеног или лица које је он дужан

да издржава, што у конкретном случају није учињено, па како је окривљени правноснажном пресудом оглашен кривим и осуђен због предметног кривичног дела, то је правилном применом члана 264. став 1. КЗ окривљени побијаном правноснажном пресудом обавезан да сноси трошкове кривичног поступка.

Бранилац окривљеног у поднетом захтеву за заштиту законитости као разлог подношења означава и повреде закона из члана 439. тачка 1) и 2) ЗКП, које образлаже наводима да суд није на потпун и поуздан начин утврдио битне чињенице од којих зависи постојање обележја кривичног дела, јер није у складу са чланом 16. ЗКП брижљиво, савесно и непристрасно ценио изведене доказе како појединачно тако и у њиховој међусобној повезаности, те да је морао да прихвати одбрану окривљеног да је прво задобио ударац од оштећеног у пределу десне јагодичне кости, од ког ударца је пао, да је затим оштећени сео или легао на њега, а што потврђују огуљотине коже у пределу оба рамена, обе шаке и десног лакта које су нанете када је окривљени био у лежећем положају притиснут од стране оштећеног, те да су у покушају извлачења настале огуљотине на шакама на десном лакту, да се затим окривљени покушао одбранити од истовременог противправног напада тако да је руком напипао и узео нож који се ту већ од раније налазио и нанео оштећеном тешке телесне повреде одбијајући од себе истовремени противправни напад тако да је поступао, у конкретном случају у нужној одбрани. У вези са изнетим, бранилац износи и сопствену оцену налаза вештака Владимира Пилије.

На описани начин, бранилац само формално означава повреде закона из члана 439. тачка 1) и 2) ЗКП, које представљају законом дозвољене разлоге за подношење овог ванредног правног лека окривљеном преко браниоца, док фактички оспорава чињеничне закључке суда везане за постојање кривице окривљеног и на основу своје верзије догађаја износи сопствени закључак о поступању окривљеног у нужној одбрани, те суштински побија правноснажне пресуде због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања (члан 440. ЗКП).

Поред изнетог, бранилац окривљеног нумерише и повреду закона из члана 439. тачка 3) ЗКП, обзиром да на својим чињеничним закључцима другачијим од оних у побијаним правноснажним пресудама, а како је то у претходном делу ове одлуке већ образложено, бранилац заснива и свој став да уколико је дошло до прекорачења нужне одбране предвиђена је могућност блажег кажњавања или ослобађања од казне.

Поред изнетог, бранилац окривљеног нумерише и образлаже и повреду закона из члана 441. став 1. ЗКП.

Како чланом 485. став 4. ЗКП, који прописује разлоге због којих окривљени односно његов бранилац, сходно правима која има у поступку у смислу члана 71. тачка 5) ЗКП, могу поднети захтев за заштиту законитости против правноснажне одлуке и поступка који је претходио њеном доношењу, није предвиђена могућност подношења овог ванредног правног лека због повреде закона из члана 440. ЗКП и члана 441. став. 1 ЗКП ЗКП, то је Врховни суд захтев браниоца окривљеног у овом делу оценио као недозвољен.

Из изнетих разлога, Врховни суд је, на основу члана 491. став 1. и члана 487. став 1. тачка 2) у вези члана 485. став 4. ЗКП, одлучио као у изреци пресуде.

**Записничар – саветник
Ирина Ристић, с.р.**

**Председник већа – судија
Мирољуб Томић, с.р.**

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**